

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu Român e Duminec'a si Joi'a, la fie care două săptămâni cu adausul Poisioerei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditor'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 98.

ANULU XXV.

Sibiu 11/23 Decembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru ant'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiu, in 10/22 Decembre.

Trupele rusesci, care au impresurat Plevn'a, au plecatu parte la Sofi'a, parte la armat'a de la Lom. Si prisionerii din preuna cu Osman Pasi'a cu totu, care se bucura de deplin'a sanatate, cu tôte ca unii 'lu facusera de unadi mortu, a golitu Plevn'a. Peste putinu loculu, unde a fostu sute de mii de ômeni si bubuiaru sute de tunuri va fi pustiu.

Generalulu Tottleben, care a asediatu Plevn'a, fû denumitu de comandantu supremu la armat'a dela Rusciucu. Serbii, pana acum, putine au ispravitu pe campulu de resbelu. Cetatea Procopoljes, care inainte de a o parasituri au aprins-o, a caditu in manile Serbiloru, Telegramulu oficialu din Belgradu ne anuntia astadi, ca Serbii aru fi luatu strimtoarea dela Sf. Nicolae si aru fi ocupatu Babinaglava (in drumu la Ac-Palanc'a). —

La armat'a dela Lom si dela Sofi'a nimicu nu s'a intemplantu in dilele din urma.

Unu corespondinte englesu a binevoitu a ne comunic'a o copia de pre o importanta descriere a luptei dela Plevn'a, pe care a tramis'o diariulu seu la Londr'a. Estragemu din acea corespondintia urmatoarele pârti:

Vineri sér'a. — La amendoué cuartierele generale se scie ca Osman are sa cerce o iesire. Se da ordine trupeloru sa stea gat'a. Ante-posturile suntu indoite; impresuratori suntu cu cea mai mare luare a minte. Se face diua, dar' nu se vede semnu de iesire.

Sâmbata. — Tôta diu'a trece in asteptare. Trupele suntu neincetatu sub arme; dar' nu se intemplantu nimic'a.

Dumineca. — O ninsore dâsa incepe sa cadia pe la prândiu. Soldatii rusi se bucura de sosirea acestui nou aliatu alu lor. Ningea pentru prim'a ora. Trecu si o parte din acêsta di fâra nici unu incintate, afara de sosirea unui desertoru turcu care declar'a ca Osman a impartitu soldatiloru de mâncare pentru trei dile si câte 150 cartusie. Statele-maiore ale diferiteloru corpuri observu de pe inaltimi tôte miscârile din interiorulu Plevnei; ele se putura incredintia, din miscarea neobicinuita care se vedea, ca e vorba de o concentrare. Acêsta credintia deveni si mai intemeiat, cându se vedu ca turcii parasescu unele din positiuni, mai cu sêma cele din fati'a corpulu lui Scobelev. Desertorulu care adusesse vestea despre concentrarea trupeloru lui Osman er'a din redut'a Krisine. Rusii din redut'a parasita inaintêza câ s'o ocupe. Dar' in launtru se mai aflau câti-va turci cari, dupa câte-va focuri, se predara. Trupele lui Scobelev, dupa ce ocupara positiunea turciloru, o intarira in graba astfelu câ sa pôta resiste ori-cârui atacu. Positiunea dela muntele Verde este asemenea parasita de turci, in cea mai mare tacere. Rusii se grabescu s'o ocupe si pe acêst'a. Nerabdarea e mare printre trupe.

Luni diminêtia. — Abi'a incepuse a se lumina si trupele lui Osman suntu tôte in miscare. Ele se indreptêza câtra vestulu Vidului, trecendu preste amendoué podurile, atâtu celu vechiu câtu si celu nou. Nu mai er'a nici o indoiela ca momentul hotaritoriu este aprôpe si ca preste putienu lupt'a va fi inceputa. Artileri'a si trasurile pentru transportu se si aflau insirate pe siosu'a Sofiei, asteptându momentul spargerei linieloru câ

sa pôta iesi. Cându se lumina bine, Osman comand'a ataculu. O *demonstratiune vigurosa* fu indreptata asupr'a linieloru române dela Opanez si Susurlu si totu intr'unu timpu o colona mare fu indreptata, la drêpt'a, pe drumulu Sofiei. Pe acolo voiau sa resbêscu trupele lui Osman. In capulu colonei erau trupe din gard'a imperiale turca. Osman-pasi'a comand'a in persôna. Abi'a e datu semnalulu si trupele turcesci se arunca cu furi'a unui torentu asupr'a unei redute rusesci in partea drêpta pe drumulu Sofiei. Ataculu e facutu cu inversiunare. Rusii se tienu bine, se tienu câtu potu, dar' nu potu resiste furiei musulmaniloru, cari ocupara redut'a si pusera mân'a pe cele siese tunuri aflate in intru.

Atunci artileri'a *aliatiloru* deschise unu focu ingroditoriu asupr'a redutei ruse ocupate de turci si contra celoru-lalte lucrâri de aperedare dindareptulu ei si, dupa ce continuâ bombardarea timpu de mai bine de o ora, regimentulu grenadiriloru Marelu Duce Nicolae primi ordinulu sa inainteze si sa reocupe redut'a perduta. Grenadirii inaintara de minune si, dupa o lupta disperata, protegiati si de foculu artileriei, luara inapoi redut'a, impreuna cu tunurile si întôrsera capulu colonei lui Osman. Români, in acestu timpu, stateau gat'a sa inainteze contra flanculu dreptu alu turciloru si rusii, cari, ocupau lini'a dela Brestovatz, iesira din ascunditorile loru pentru câ sa atace si sa respinga arip'a stânga a colonei turcesci. Foculu bateriiloru aliate nu incetâ nici unu minutu.

Tiermulu dreptu alu Vidului este prapastiosu, dar' pe tiermulu stângu câtra vestu se intinde o vale lunga de mai multi kilometri pâna la pôlele deluriloru ocupate de armat'a aliata (Susurlu, Opanez etc.) Armat'a lui Osman se afl'a tocmai in acea vale, cautându sa rasbêscu pe drumulu Sofiei. Pe delurile de cari vorbimu se aflau tunurile inamiculu lui Osman. Obusele ploau printre rendurile turciloru.

Bubuitulu tunuriloru er'a asiâ de mare încâtu puse in miscare pe tôte lumea dela cuartierulu generalu dela Bogot. Se tramisera telegrame la Poradim si Imperatulu se grabi a veni cu suit'a sea si ocupâ nisce inaltimi la Radisievo pentru a asist'a la cele din urma silintie a lui Osman pasi'a. Suit'a imperiale ocupâ o reduta, in care se afl'a si o statiune telegrafica care comunic'a cu tôte positiunile armatei aliate. Scen'u er'a forte miscatôre in acele momente. Depesiele cari soseau la fia-care minutu erau indata transmise M. S. Imperatului. Acei cari 'lu incongiurau abi'a mai puteau respir'a la sosirea scriiloru despre diferitele perdiri in liniile de impresurare.

Trupele aliate la nordulu, sudulu si estulu Plevnei iesira din intariri si se desfasurara in doue mari linii de bataia cu numerose reserve la spatele lor. Aceste linii se intindeau dela inaltimile dela Brestovatz la sudu, si pâna la riuletulu Griviti'a la nordu. Ele se aruncara in spatele armatei lui Osman-pasi'a. Situatiunea deveni din ce in ce mai interesanta. Capulu colonei turcesci dete preste intaririle aliatiloru. *Trupele aliate* urmarescu rendurile musulmaniloru in partea opusa acelei'a pe unde se cerc'a iesirea. Pe cându acêsta linia inaint'a, armat'a turca fusese dejâ respinsa pe Vidu. Plôia de obuse n'a incetatu unu singuru minutu.

Atunci români se rapedu la drêpt'a turciloru, pe cându gard'a rusa oper'a la stânga lor. Nu mai er'a nici o sperantia de scapare. Impregiurulu lui Osman pasi'a nu er'a decâtu nimicire generale. Cându cele doue fortie ajunsera la o departare câ de

batai'a puscei, Osman pasi'a se vedu nevoitu, la amêdi, sa depuna armele, pentru a inlatur'a jertfirea fâra folosu a braveloru sele trupe. Incercarea se a resbi prin cordonulu aliatiloru tienu siese ôre si fuse cu bravura condusa de Osman-pasi'a in persôna. Totu ce put'e face curagiulu umanu a fostu facutu pentru scaparea garnisonei din Plevn'a. Patru pâna la cinci mii de dile pentru tôte armat'a morti seu raniti pe terêmulu luptei. Insusi Osman-pasi'a fuse ranitu la picioru.

In mijloculu fumulu bataliei si alu vaietelor ranitoru perdêu'a cade la celu din urma actu alu tragediei dela Plevn'a, a cãrei agonia prelungita a tienutu in desceptare si nerabdare atentiunea Europei intregi in cursu de atâte septamâni.

Rusii aru fi perdutu 1,500 ômeni, morti si raniti; cea mai mare parte suntu din regimentulu de grenadiri alu Marelu Duce Nicolae. Perderile româniloru suntu relativu forte usiôre. Nici unu turcu inse n'a scapatu....

Osman-pasi'a avea provisiuni de ale mâncârei pentru trei septamâni cându a parasitu Plevn'a. In trasurile de transportu erau ratiuni pentru diece dile pentru tôte armat'a lui. Caus'a imediata care l'a facutu sa parasêscu intaririle er'a declararea unei epidemii printre trupele sele, ceea ce l'a silitu sa parasêscu acea localitate pentru a-si scap'a armat'a. 40—50 cadavre se aflau in interiorulu Plevnei si nu se gasea nimeni câ sa le ingrôpe. Mortalitatea se marea neincetatu. Optu sute de bolnavi si raniti au fostu lasati in spitalurile Plevnei, in ingrigirea unor chirurghi greci si a unui corpu de servitori ai semilunei-rosii.

Numerulu prisionieriloru luati dela Osman-pasi'a ne face sa credemu unu momentu ca elu aru fi pututu sa vina in ajutorulu lui Siefket-pasi'a, in locu de a-i veni acest'a in ajutoriu. Dar' lini'a ce Osman ocup'a avea multu mai multe avantagie. Frontulu dela vestu nu putea fi atacatu prin asaltu, doue treimi din frontulu dela estu erau asemenea inatacabile, fiindu aperedate de prapasti'a dela Tuceniti'a preste care nu se putea trece. Frontulu de sudu, o treime din celu dela estu si jumetate din celu dela nordu erau singurele puncte practicabile pentru unu asaltu. „U. p. A.“

Plevn'a a capitulatu! Eata faptulu importantu din tôte punctele de privire. Suntu 3 dile de cându spionii adusesse vestea ca Osman pasi'a a datu trupeloru ratiunile marite. Acêst'a negresitu presupunea decisiunea unei esiri. La 27 sér'a, se vedu grupe esindu si cercându a stabili unu podu pe Vid mai susu de podulu de piatra necontentitu bombardatu de trupele romane. Se luâ imediatu dispositiuni energice pe tôte lini'a, dar' mai alesu in partea sioselei despre Lovcea. La 28 diminêtia, Turcii parasira redutele Opanez, Bucov'a. Griviti'a Nr. 1 si se retrase in mase spre punctulu de esire. In fine, cu tôte fortiele lor, aprocsimativu 40,000, atacara arip'a rusa cu atâta vigôre in câtu isbutira a 'i respinge din o reduta, dar' in acelu timpu sosea *brigad'a Cantili*, postata in apropiere, numerose ajutôre ruse din alte parti, si Osman care voiâ negresitu a face o cercare disperata seu a cadea cu armele in mâna se dete fara conditiuni. Maria Sea Domnitorulu Romaniloru se afl'a aci inca de la 10 ôre, asemenea si Marele Duce Nicolae. Ei mersera la trasur'a, in care se afl'a Osman si care nu putea veni fiindu ranitu la picioru si strigându mân'a Domnitorulu 'i dise:

„Suntu fericitu a stringe mân'a unui

bravu ce scie sa se lupte cu atâta energie! Asemenea cuvinte 'i se adresâ si de Marele Duce si de d. generalulu Tottleben, la care Osmanu saluta respundendu: *Peki*, in lipsa de alta limba, caci nu cunôsce de câtu pe cea turca.

Intre lucrârile ce Romanii faceau si pe care nu le amu pututu pâna aci divulg'a, er'a unu zagazu care, taindu apa Vidului la unu punctu datu, ar fi pravalitu matc'a inundându valea Plevnei unde mai puteau asediati pasiunâ vitele. Acestu zagazu in câte-dile er'a sa fie terminatu. Alta lucrare er'a o minare a redutei Griviti'a Nr. 2, care er'a gat'a si nu asteptâ de câtu esplosiunea in momentul unui atacu; acêsta reduta minata de la noi se gasi contra-minata de turci. Se luase insa dispositiuni a nu se ocupâ redutele de la inceputu de câtu dupa scrupulose cercetâri.

Nimicu nu pôte da o idee de priviliestia ce infatisâ orasiulu Plevn'a inca de pe la ôrele unu dupa amiadia. Pe bariera popolatiunea bulgara avându in frunte clerulu in vestminte sacerdotale cu icônele si stêguri intimpinâ colônele trupeloru aliate care intrau necontentitu in orasiu. Doi pasi mai departe incepea o multime compusa din tôte colorile, din tôte costumele din tôte nuantiele. Acêsta sursa de ômeni compusa celu putinu de 150,000 amestecata cu obiecte trântite in noroiu, cu arme, cu chesone si trasuri asvârlite cu colône intregi de prisionieri conduse de romani din divisi'a Cerchez se imbaldiesce in directiuni opuse fara scopu calcându peste obiecte si morti asvârliti d'alungulu stradelor. Sunetele musiciloru nu discontinua. Urarele erau mai fara intrerupere, er'a ceva infioratoriu. Rusii, Romanii Bulgarii dantiau lînga gropile ce se pregatea mortiloru, pe cându prisionerii treceau posomoriti pe dinaintea lor. Trebuie sa marturisim se pare ca ar cere respectu, a aduce catra acei ce luptase cu atâta voinicie nimeni nu aru fi cutediatu a aduce o insulta chiaru trupeloru invinse si selbataci turce trebuie sa fi admiratu procedurile umane ale civilizatiunii. Nu mai este indoiala ca capturarea este bogata in arme, tunuri, trofee si munitiuni de totu felulu.

Amu fostu neaperatu martoru ocularu alu tuturor acestoru scene. Abia ajunsu in Poradim pe la 10 ôre noptea me grabescu a ve da aceste scurte detalii. Mâne pornescu de la 8 ôre la Plevn'a; la 12 ôre Majestatea Sea Imperatulu va visit'a orasiulu, apoi se va tine consiliu asupr'a dispositiunei trupeloru remase libere cu luarea Plevnei si distribuirea armeloru si a prisionieriloru.

Se presupune ca in curându Majestatea Sea Imperatulu va parasit Bulgaria si ca Domnitorulu va stremut'a cuarterulu seu la Plevn'a.

In curându ve voiu da detaiurile ce voiu mai culege. „Tel.“

„Polit. Cor.“ spune ca armat'a româna a castigatu in lupt'a din urma dela Plevn'a noua gloria. Eata cum descrie ea participarea armatei române la lupt'a decidiatôria:

„Lupt'a undul'a de mai multe ôre in susu si in josu. Despartiemintele de granatiri rusesci resistau cu bravura. Pe cându se intemplantu aceste spre apusu dela Plevn'a, alte despartieminte turcesci inaintasera despre Opanez spre liniile româniloru. Aici fura turcii intempinati de unu teribilu focu de shrapnele si fura siliti sa stea pe locu. N'a trecut multu si alte noue despartieminte inaintara unulu dupa altulu, cu tôte ca foculu de artileria

si mai târziu de infanteria eră pustiitoriu, pâna la distanția de o pusca-tura de pistolu spre pozițiunile românilor. Pe la 9 ore cesti din urma facura unu atacu cu baionet'a, executatu cu cea mai mare bravura, asupr'a decimatelor si obositelor despartieminte turcesci. Ataculu acest'a constrinse pe turci a se retrage in disordine spre Bucov'a. Dela 9 ore incolo lupt'a a luat o directiune fatala pentru turci.

Pe la 8³/₄ ore, cându adeca par-tea cea mai mare a armatei turcesci inaintase spre nordu-vestu si vestu, românii sub colonelulu Cerchez si G. Angelescu au datu navala dela Griviti'a si rusii sub gen. Scobelef dela Muntele verde asupr'a redutelor ce le parasiau turcii, manara pe turci in retragere dinaintea lor si au strabatutu in Plevn'a. Cătra 11 ore a degeneratu batali'a in clocotulu unei caldări. Se inceise o furiósa lupta desperata. Turcii incercara de repetite ori a face frontu spre Plevn'a si a reocupá pozițiunile lor de mainainte — in sa tóte in zadaru.

Irresistibilu inaintau rusii si românii sub scutul unui focu infernal in tretienutu de peste 400 tunuri. Eră unu momentu, ce nu se póte descrie, cându cătra 12 ore, pe siesulu intre cetatea Plevn'a si riulu Vidu, armat'a turcésca intréga se rostogolea cá o lavina de ómeni cându spre apusu cându spre resaritu. Nu mai eră vorb'a de o conducere tactica nici de o desfasurare a deosebitelor trupe de diverse arme; pentru asiá ceva nu mai eră nici tempu nici locu. Totulu se reducea acum la o opintire, fara de scopu si desperata, a unei multimi inghemuite de ómeni fara nici o conducere, in carea cadeau proiectile cu miile si faceau pustiiri infricosiate.

Telegram'a ce a adresatu Osman-pasi'a ministrului de resbelu din Constantinopole, are dat'a de 14 Decembre si suna:

„Nu trebuie sa ignorati ca, de o luna si jumetate eramu impresurati, ne mai primindu nici unu ajutoriu si lipsitu cu totulu de nutrimente, amu luat hotarirea de a-mi deschide cu trupele, unu drumu prin rendurile ostirei rusesci; dar' cu tóte silintiele mele, neputendu reusi, amu caditu, impreuna cu garnisón'a prinsu de resbelu.

„Viteji'a soldatilor mei, fiindu apretiatu, amu gasitu cea mai binevoitóre primire, atátu din partea M. Sele Imperatului, cátu si din partea A. S. I. augustulu seu frate.

„Amu primitu o rana usióra la piciorulu stângu, totusi suntu bine.

„Necunoscendu in sa loculu unde voiu fi tramisu, ve voiu scrie amenunte dupa sosirea la resiedinti'a ce mi se va desemná. Osman'.

Publicámu de-si mai târziu urmatórele corespondentie:

Iassi, 27 Novembre v. 1877.

Ve fi asteptandu sa-ti mai comunicu ce-va despre evenemintele care se petrecu la noi. Insa noi cari suntemu fórt departe de teatrulu adeveratelor miscári, nu scimu absolutu alt'a, decâtu cele publicate prin diuarie. Si se vede ca chiaru diuaristii suntu in momentele de fatia in ambara din caus'a nesciintiei intemplárilor; pentru ca mai in tóte foile, vedemu repetandu-se acele'si sciri. Apoi mai vedi si câte o discutiune asupr'a unei opiniuni a unu'seú a altui'a din scriitori. Pe urma se mai vedu diferintiele dintre jurnalele opostiunii si a celor favorabile guvernulu nostru.

Alta scire dara de aici nu potu sa-ti tramitu: decâtu ca trecu mereu trupe rusesci spre câmpulu de actiune; si totu ómeni teneri cá si cei ce s'au strecuratu dela Aprilie incóce. Nu

sciu in sa nici atát'a: déca aceste trupe suntu de cele reserve, séu de cele permanente, ca in etate nu e nici o deosebire. Atát'a e de remarcatu, ca o mare cuántitate a trecut'u fara nici o arma. Mi s'a spusu in sa de cătra unii oficeri rusi ca: ajungendu la destinațiunea lor, li se voru dá arme.

Drumurile ferate in sa trebuie sa fia fórt ocupate cu transportári de efecte de resbelu, pentru ca nici o expeditiune de marfuri nu se face, din care causa amu remasu in Iassi fara luminári de stearinu. Abiá mai suntu la unele dughene putiene si scumpe 1¹/₂ francu punctulu.

La tóte statiunile drumulu feratu stau productele de luni intregi sub ceriulu liberu, ingramadite, pare ca aru fi nisce baricade colosale. Dar' nu se incarca pentru espediare; din care causa comerciantii de producte si proprietarii suferu fórt.

Traiulu cu tóte necazurile ce ne apasa, nu e tocma scumpu. Articulu celu mai scumpu acum este: lemnele de focu. Crisa de bani in sa nu este asiá de mare dupa cum se temea lumea la inceputulu resbelului. Ba chiaru si salariile ni se platescu mai totu asiá de regulatu cá si mai nainte; ba cu multu mai regulatu, decâtu a fostu dela anulu 1864 si pâna cam pe la 1870 — séu 1872. Caus'a, pe de o parte este ca avemu unu caseriu fórt onestu si harnicu; pe de alta parte: pentru ca óstea rusésca a platitu promptu totu ce a cumparatu, si transporturile cu drumulu feratu.

Iassi, 29 Novembre v. 1877.

Tocma vreamu sa espedezu scri-sórea din 27 l. c. alaturata aici, cându primescu scirea ca Plevn'a a caditu, despre care ti-amu depesiatu. Dar'! a caditu, cum nu s'a asteptatu. Osman-pasi'a, si de care cadere s'a paditu din puteri. Detaile multe in sa nu avemu, in sa se dice ca ieri in 10 Decembre st. n. a vrutu Osman-pasi'a sa iese din Plevn'a cu ori-ce pretiu. Elu sperá ca déca va cercá sa iese prin mijloculu armatei române, cá mai slaba decâtu cea rusésca, 'i va succede, si totu odata este mai aprópe de drumulu spre Vidinu, unde cugeta sa se retraga. Insa a datu de obstacule fórt tari; si de si lupt'a a duratu tóta diu'a, si au caditu multi ostasi din ambe părtilu, in cele din urma primindu si elu chiaru blesuri, s'a vediutu fortiatu a se predá cu intrég'a armata, si!! tocmai de ce s'a temutu si s'a paditu mai multu nu a scapatu: adeca: — precum se vorbesce — elu a trebuitu sa depuna sabi'a sea in mânile M. S. principelui Carolu, cá comandantu alu acelu punctu, pe unde a iesitu si a fostu invinsu. Mare bucuria se vede pe fetiele tuturor'a. Felicitárilor reciproce ale oficerilor rusesci si cu cetatieni románi, suntu de vediutu pe totu pasulu, pe stradele Iasiului. In tóte părtilu s'au arboratu stéguri române si rusesci, astadi sér'a au fostu iluminate unele case private, numai simplu din impulsu de bucuria, mâne séra in sa va fi luminatu totu orasiulu. Bucuri'a este generala. Numai o parte din acei miserabili jidani ingrati, cari s'au incalditu in sinulu románescu cá sierpele celu inghetiatu, se intoreu si musca acelu sinu bine-facatoriu, si-si vérsa veninulu in ran'a románului, adeca: ei si astadi, dicu: *ca atunci va cadea Plevn'a, cându va cresce peru in palm'a loru etc. etc.* Ce ingrati!... Asiá s'a espi-matu nu demultu unu miserabilu de jidanu, cându biat'a nóstra armata a fostu respinsa de turci de 4 ori din pozițiunile căscigate de ei cu multu sânge perdutu, ca: *vine le-au facutu turcii; de aru dá Ddieu sa-i omóre pe toti soldatii románi căti s'au apucatu sa bata pe turci.* Aceste suntu urárilor — cum amu disu — a unoru miserabili, si lipitori sugetóre de sângele si meduv'a románului.

Bogot, 2 Decembre. La 29 Novembre, in ajunulu atacului turciloru contr'a pozițiunii nóstre, alu 12-lea corpu a tramisu sa faca recunósceri pe totu frontulu nostru orientalu. Un'a din aceste recunósceri, dupa cum s'a mai spusu, a constatatu ca turcii incepeau a trece Lomulu, aprópe de Krasni, si dete astfelu corpulu alu 12-lea tempulu de a se pregati. Ceea-lalta recunóscere tramisa cătra satulu Omorkioi si Carisatch a inceputu o lupta, care s'a sfersitu cu nenorocire pentru noi.

Detasiamentulu tramisu in recunósceri se compunea din 13 companii de regimentulu de Curse, din regimentulu de husari Liubensc si 2 baterii, un'a pedestra si ceea-lalta de Don, Nr. 9.

Generalulu Gorschov avea comand'a. Intalnindu cătra 9 ore de diminetia, 14 tabore si 4 tunuri, detasiamentulu nostru incepú lupt'a. Generalulu Gorschov, ordinandu de a pregati o ambuscada la Casabin'a facú o miscare de retragere cá sa atraga pe turci.

Inimiculu se repedi cu indrasnéla in góna-i, generalulu Gorschov urmá a se retrage in loculu ambuscadei, si atunci, la unu semnu datu luá, deodata ofensiv'a, respinse pe turci si-i alungá pâna la Omurkioi. Inimiculu a lasatu mai multu de 200 morti pe terenu. Noi amu avutu 3 oficeri râniti din regimentulu de Curse si 1 din celu de husari Liubensc, 126 soldati râniti si 26 ucisi din cei dintáiu, 10 râniti si 8 ucisi din celu de alu doilea.

Perderile nóstre in lupt'a dela 30 Novembre, la Trestenik si Metschka, nu suntu in sa definitivu constatate. Ele au fostu aprosimativu de 25 oficeri morti si râniti, 600 soldati morti si 90 râniti.

Perderile turciloru au fostu prea considerabile, mai alesu cându furu urmariti dupa ce au trecut Lomulu. Pâna acum'a s'au ingropatu preste 600 cadavre turcesci si in sa s'a sfersitu ingroparea lor. Prin prisionieri, suntu cá la 150 oficeri si 1 oficeru superioru.

La 1 Decembre, n'a fostu pe frontulu nostru orientalu decâtu neinsemnate schimbári de focuri de anteposturi.

Bateriile din Giurgiu si cele din Rusciucu s'au bombardatu. Ghiulele nóstre au demontatu unu tunu si au vatematu bateri'a din dosulu sioselei.

La 30 Novembre detasiamentulu nostru in positiune pe drumulu dela Zlatiti'a a fostu atacat din partea Sofiei si Etropolu de detasiamentulu turcu dela Zlatiti'a intaritu cu 3,000 ómeni. Lupt'a s'a prelungitu de diminetia pâna in murgulu serei si tóte atacurile turciloru au fostu respinse. Dara, pentru-ca turcii au remasu nóptea pe inaltimile ce dominau flancurile positiunloru nóstre avansate dela Teheloportchene si Kliss'a, ele au fostu evacuate de trupele nóstre. Perderile ce amu avutu suntu in sa necunoscute dara nu suntu mari.

Celelalte trupe ale nóstre urméza a ocupá aceleasi positiuni in fatia de Arabkonak si observá Liutikow. Turcii urméza a-si intari positiunile lor, si 'si aducu incetu ajutóre din Sofi'a.

Astadi, 2 Decembre, turcii s'au retrasu din Elen'a, dar' mai intáiu au datu focu acestui nenorocitu orasiu. Antegard'a nóstra tramisa in gón'a loru au intratu in Elen'a.

Revist'a politica.

Cestiunea orientala are intaiatarea inaintea tuturoru cestiuniloru. Comisiunea bugetara a delegatiuniloru a tratatu cestiunea acest'a in mai multe renduri, cu usile inchise. Ceea ce ne aducu foile din Vien'a despre cele ce s'au vorbitu despre acésta importanta cestiune este in sa fórt intunecosu. Nu scimu mai multu decâtu amu pu-

tutu sci mai inainte: ca interesele monarchiei nóstre voru fi padite.

„Pester Lloyd“, incuragiatu de simptomele unei miscári in favorulu turciloru din partea cabinetulu din Angli'a, ridica unu coltiu alu perdelei. Dupa densulu amu fi in stadiulu de a dice adio aliantiei celoru trei imperati si de a intrá in combinatiuni nóue. Diu'a de 17 Ianuariu nu mai e departe. Atunci vomu vedé tiene-si Angli'a curagiulu ce-lu desvólta diuaristic'a ei de vr'o câte-va dile incóce. Parlamentulu, deschidendu-se atunci, are sa se pronuncie. Dupa acést'a sperámu ca vomu cunósce si situatiunea politicea nóstre esterne mai bine.

Miscarea Angliei a provocat'o temerea de o isolare totala la facerea pazei, mai cu séma, déca aru ajunge treb'a cá pacea sa se faca deadreptulu numai intre Turci'a si Rusi'a, dupa cum dicu foile rusesci.

Din Romani'a ne lipsescu de trei dile tóte foile si in privinti'a punctulu pazei nu ne putemu informá deadreptulu dintr'ensele. Pe calea altoru foi aflámu, ca si aci ingrigirile de facerea pazei deadreptulu intre Rusi'a si Turci'a nu e neconsiderabile. O epistola din Bucuresci la „P. C.“ spune, ca acolo esista temeri, ca in chipulu acest'a neutralitatea, la carea aspira Romani'a, nu s'aru puté ajunge. In anulu trecutulu cându a atrasu Rusi'a pe Romani'a in actiune, cea dintáiu erá gat'a a incheiá o aliantia ofensiva si defensiva cu cea din urma, in sa pe *diece ani*. Si astadi Rusi'a este gat'a a incheiá aliantia pe bas'a acestei conditiuni. In Romani'a in sa nu voiesce sa scia nimenea de asia ceva, cu tóte ca in tempulu mai nou românii erau aratati lunei, cá unii ce suntu tariti de politic'a rusésca. Románii au avutu totu deun'a tendenti'a unica de a remané románi, pentruca caracterulu nationalu alu acestui poporu culmineza in consciinti'a sea natiunala, in intielesulu cuventulu. De aceea suntu false déca din tóte premisele atitudinei române dela inceputulu resbelulu russo-turcu se deduce conclusiunea, ca românii suntu *russofili*. Ori cátu se combatu aci (in Bucuresci) partidele, este afara de tóta indoial'a, ca intr'o cestiune suntu toti de acordu si adeca in cestiunea privitóre la garanti'a neutralitatei Romaniei. Neutralitatea o dorescu românii in felulu acest'a, cá Romani'a sa nu incheie aliantie fara invoirea puteriloru garante. Numai cu modalitatea unei neutralitati de felulu acest'a, se dice aici (in Bucuresci), se póte ridica in orientu unu bulevard pentru Europ'a. O pace incheiata deadreptulu intre Pórta si Rusi'a, se crede aci, aru fi facerea unei portitii, prin carea cestiunea orientala cea propria si reala s'aru presentá de nou inaintea Europei in tóta ruditatea ei. De aceea românii dorescu intrunirea unui congressu europénu. Nu ne insielámu, déca presupunemu ca Cogalniceanu nu este straniu de acést'a opiniune.

Budapest'a 18 Decembre.

Dela scrisórea mea din urma pâna la cea de fatia s'au intemplatu lucruri mari. Lucruri cari pórtu in sine germenulu unui viitoriu pe care, nici fantasi'a cea mai via nu e in stare a-lu zugraví asiá dupa cum se va aretá elu aievea.

Punctulu de capetenia, dela care au sa se desfasure liniamentele pentru viitoriu, este *Plevn'a cadinta* la piciórele armatelor aliata. Acést'a se simte fórt bine aici, se simte in Vien'a, se simte in tóte cabinetele de o valóre mai intensiva politica.

Chiamarea diuaristulu nu este de a proroci viitorulu. Elu are mai cu séma sa inregistreze sinceru faptele ce se petrecu, pentru cá sa dea istoriculu materialu bunu pentru icónele seculiloru; viitorulu in sa cro-

iesce parte in cabinetele diplomatiei, cu si fara scirea popórelor, si de popóre, câte odata, in ciud'a diplomatiei.

Abia s'a sciuta de caderea Plevnei si o puternica vibratiune politica s'a simtitu aici si in ceealalta capitala a monarchiei Austro-Ungare. Espressiunea cea mai pipaita a vibratiunii s'a vediatu Dumineca in 16 Decembre. In scól'a de calaritu s'a adunatu o multime de vre-o 6000—8000 ómeni, sub presidiulu apucaturii si rapitului de simtiemintele turcofile ale magiarilor, Georgiu Stup'a. Adunarea a fostu scurta. Resolutiunea primita de dens'a erá pregatita de mainainte. Propunerea lui Helfy a fostu o formalitate, cáci fara contradicere s'a primitu de adunare si degraba s'a alesu o deputatiune numerósa pentru cá sa o duca ministrului presiedinte.

Resolutiunea tienu ca e de prisosu a vi-o comunicá in totu cuprinsulu ei, pentru ca o veti cunosce din diurnalele de aici. Dara ea cuprinde dóue momente de mare insemnatate: identificarea Austro-Ungariei cu Turci'a si intrevinerea pentru acést'a din urma cu bratiu inarmatu.

Idei'a nu e cu totul noua. Demonstratiunile turcofile de mai nainte suntu cunoscute si involva aceea'si ideia, care dumineca s'a depusu in resolutiune. Idei'a, de alta parte, nu este proprietate exclusiva a magiarilor. Déca a-ti cetitu cuventarea lui *Grocholski* (polonu), rostita in siedinti'a delegatiunii austriace dela 12 Decembre, a-ti pututu vedé casi polonulu gasesce o identitate de interese intre Austro-Ungari'a si Turci'a. Polonulu inse nu este asiá de rapitu de idei'a acést'a cá resolutiunistii nostri. Acesti'a strigau dumineca in scól'a de calaritu mereu: „la arme!“ Ei pareau gat'a a trece din sala numai decátu pe câmpulu de resbelu; polonulu inse, mai cumpetatu, voiesce numai sa creeze referentie, prin cari sa se puna stavila cresterii puterii rusesci in orientulu Europei.

Nici intre magiari nu suntu tóte capetele asiá de inferbentate cá a le resolutiunistilor nostri. Foile de aici, aceste paturi calde, cari produc pe tóta diu'a ciuperci próspete politice, inca nu suntu espressiunea adecuata a tuturor magiarilor. Suntu multi intre densii si inca intre barbati cei mai cu greutate politica, cari nu se absorbu cu totul de dragulu turcilor. Aici gasescu eu acum, cá si in trecutu, ponderositatea situatiunii. Acést'a s'a pututu vedé din cuvintele lui Andrassy rostite in delegatiunea ungaréca. Acést'a s'a pututu vedé din purtarea ministrului Tisza ca deputatiunea resolutiunistilor nostri. Ministrulu Tisza n'a primitu deputatiunea, sub cuventu, ca cu deputatiunea a venit adunarea intréga. Este adeveru, ca multimea din scól'a de calaritu s'a dusu, facendu sgomotu, pâna la pórt'a palatului ministerialu in Bud'a si a ajunsu acolo inainte de deputatiune. Inse ce vina avé deputatiunea? Cést'a remanea si asiá pe strada si ministrulu putea neconturbatu sa converseze cu deputatii. Ministrulu inse gasí pretestulu unde-lu putú, cá sa nu se pronuntie. Déca inainte de Plevn'a i voru fi fostu bine venite demonstratiunile, astadi i suntu fôrte neplacute si lui si ministrului de eterne, pentru ca situatiunea politice loru este a nu se pronuntia. Cu tóte acestea ei nu suntu rusofili, precum póte nici turcofilu, ci suntu ingrugiati de prestigiulu politicu alu magiarilor. Ca 'lu voru sci si conservá — este alta intrebare.

Mai apriatu se póte vedé ce spiritulu *normativu* domnesce in politic'a magiara, din tienst'a dietei, intielegu a casei deputatiloru. Resolutiunistii, nemultiamiti cu neprimirea, cu care fu onorata deputatiunea loru, „onorara“ din partele cu vre-o câte-va strigate „sa traiesca turcii! — josu cu Tisza!“ si dreptu pupaza pe colacu

si indreptara si vre-o câte-va petrii prin mediulu ferestrilor, cari Tisza, dicea in siedinti'a dietei ca le va pastrá de suveniru. Resolutiunistii mai gásira si alte ferestri „nepatriotice“, in intielesulu loru, asiá încátu in fine a trebuitu sa intrevina politia si dóue companii de militia spre a pune capetu scandalului.

Diet'a ia notitia despre acestu scandalu si aprobá purtarea ministrului presiedinte. Majoritatea din dieta, care s'a aratatu aprobatóre, scie dar' ce scie, cáci de dragulu lui Tisza nu s'aru espune a-si perde popularitatea.

Nu se póte negá ca positiunea lui Andrassy-Tisza nu aru fi gramadita de dificultáti. Este probabilu ca politic'a loru s'a radimatu pe dóue lunturi: pre aliantia celor trei imperati, de care se vorbesce totu mai putienu si pe nisce factori cari astadi nu mai dau garantii, dara pe care s'a comptatu fôrte multu: pe Angli'a si Franci'a. Joculu inca nu e de totu perdutu, dara dela intrarea Serbiei in actiune e fôrte problematiceu castigulu pe partea politicei Andrassy-Tisza.

Acést'a o scie si diet'a si de aceea este atátu de addicta politicei loru.

ó.

Meetingulu turcofilu in Budapest'a.

In 4/16 Decembre s'a adunatu in scól'a de calaritu a Budapestei vr'o 8000 de ómeni. Presidentulu adunárei erá deputatulu dietalu Georgiu *Sztup'a* (románu dupa nascere). Ignatz *Helfy* s'a urcatu pe tribuna si a tienst'u o vorbire fulminanta cátra cei adunati, accentuându, ca Ungari'a nu póte privi cu mânilu in sinu la nimicirea neamului turcescu. „Sa intrebámu“ dice tribunulu Helfy, „pe fia-care magiaru, ca ce voiesce: pace séu resbelu?“ Poporulu adunatu se tulburá si strigá cu mare sgomotu „la arme!“

Dupa ce intr'unu târdiu s'a facutu linisce a luat cuventulu Carolu *Eötvös* si impartasiesce adunárei scirea mincinósa despre mórtea lui Osman-pas'a. „Suntu trei-dieci de ani, de cându Ungari'a si-a inceputu lupt'a pentru autonomie. Dupa ce Ungari'a a trântitu la pamântu pe toti vraimasii a venit Rusi'a si a frântu la Világos eroismulu magiaru. Singur'a deosebire intre atunci si astadi este ca atunci contele *Andrassy* se chiamá principe *Metternich* si astadi principele *Metternich* se chiama — conte *Andrassy*.“ Astfelu Carolu *Eötvös*.

Presidentulu *Sztup'a* intréba adunarea déca voiesce sa priméscu resolutiunea urmatóre: 1) ca formarea de staturi nóue la Dunare si vatamarea integritáti imperiului turcescu suntu periculóse pentru Austro-Ungari'a, 2) ca a sositu timpulu, cându monarchi'a sa intrevina cu *armele a mána*, 3) ca natiunea cu entusiasmu se pune spre acestu scopu la dispositiune. Unu urletu generalu cutrierá incaperile, dreptu resunsu la intrebarea presidentulu, si adunarea decide a aduce acést'a resolutiune stante sesiune prin o deputatiune de 25 persóne la cunoscinti'a ministrului presidentu. Iuliu Verhovay provóca poporulu a insotí deputatiunea. O massa mare de poporu s'a pusu in miscare si a ajunsu inaintea podului preste Dunare, unde panduri pretindeau obolulu obicinuitu pentru trecere, inse mass'a nu voiá sa scie nimicu de astfelu de pretensiuni si a impinsu policistii la o parte. Inaintea palatului ministerialu se aflá politia, care oprea intrarea fia-cui. Preste putienu mass'a poporului a ajunsu inaintea palatului si a ocupatu piati'a mare inaintea castelului din Bud'a. Erá mare sgomotu si din cându in cându se audia strigaturu: *la arme!* Deputatiunea, voiindu a intrá in palatu, fú intimpinata de prefectulu politiei, care i comunicá, ca ministrulu presidentu nu va primi deputatiunea.

Stup'a se întórse cátra poporu si

i-a spusu acést'a scire, rugându totu-deodata a se imprastia. Poporulu a resunsu cu exclamatiunile: *Batjocura!* „Josu cu Tisza!“ Dintr'odata striga o voce: „Haidati mergemu noi la Tisza.“ In momentu intréga massa a pornitu spre pórt'a, cordonulu policistiloru fú spartu si poporulu stá inaintea treptelor. Putinu spatiu despartiea pe ministrulu presidentu de plebea iritata, si numai lui Otto Hermann, care se aflá in fruntea glótei, este de a se multiemi, ca tumultulu de pe strada nu s'a stramutatu in salónele ministrului. Larm'a se facea totu mai mare, *petri* se aruncau cátra ferestri si strigatele „Josu cu Tisza“ nu mai ince-tau. Dóue companii de soldati cu bajonetele pe puscii au risipitu in sfirsitu mass'a si au restabilitu linistea.

Apelu.

Istori'a timpilor moderni ne aréca cu probe irrecusabile, ca in fruntea civilizatiunii si progresului omenimei stau acelea popóre, cari s'au pututu aflá de tempuriu in fericit'a positiune de a-si formá asiá numit'a clasa a meseriasiloru si industriasiloru. Popórele, cari nu posedu in sinulu loru aceste clase, suntu silite a renunciá la ori-ce influentia asup'r'a directiunii progresului si desvoltárei omenimei. Ce este mai durerosu, atari popóre, chiaru cându voru sa intre si ele in ogasi'a adeveratului progresu, intalnescu in drumulu generósei loru aspiratiuni pedeci adese-ori insurmontabile. . . . Aceste câte-va renduri aplicate la poporulu románu i spunu intréga lui istoria.

Este in destulu de cunoscutu, cu câte pedeci a avutu sa se lupte poporulu románu, pâna ce ajunse la simulacrulu de progresu, unde se afla astadi; aceste pedeci in sa nu se potu asemená cu acelea, ce are sa intempine de aci inainte. Pentru a delaturá celu putienu o parte infima din aceste pedeci s'a constituitu in Brasiovu o „Asociatiune pentru spriginirea invetiaceiloru si sodaliloru románi“, ale cárei'a statute suntu intarite de guvernulu magiaru din Budapest'a. Scopulu principalu alu acestei Asociatiuni este plasarea de copii románi la meserii si provederea acestor'a cu instructiuni necesarie unui meseriasiu. . . . ba in cele mai multe casuri si cu imbracamintea trebuinciósa, cum si ajutorarea sodaliloru spre a se perfectená si a deveni meseriasi. In scurtulu periodu alu esistintei sele Asociatiunea facú aceea esperientia, ca numerulu copiiloru asiediatu la meserii cresce pre fia-care anu ce merge, pâna cându mediile Asociatiunii departe de a prosperá in raportu directu cu numerulu loru paru a dá indareptu chiaru. Pentru a se puté procurá mediele necesarie, Asociatiunea in adunarea sea generala din anulu trecut a autorisatu pre comitetulu seu a se adresá cátra toti románi, cu rugarea sa-lu spriginésca in ajungerea scopuriloru sele.

Dreptu aceea comitetulu acestei Asociatiuni apeléza la fia-care románu, ce se intereséza cu unu zelu sinceru de ori-ce institutiune chiamata a promová cátu de putienu interesulu fia moralu fia materialu alu poporului románu si-lu róga sa binevoiesca a concurge dupa putintia cu contribuiuri de ori-ce natura, la usiurarea greutátiloru, cu cari are de a se luptá, pentru a face in destulu insarcináriloru, ce-i suntu impuse de statute.

Din siedinti'a comitetulu tienuta in 10/22 Novembre 1877 in Brasiovu.

Bartolomeiu Baiulescu,
presiedinte.
Ioanu Bozocanu,
secret.

Varietáti.

*** (*Advocati noi.*) Camer'a advocatiloru din Brasiovu a inscrisu in

list'a sea pre d-nii advocati: Simeonu *Demianu* cu locuinti'a in Brasiovu si Moise *Albu* cu locuinti'a in S. Sân-Giorgiu.

*** *Multiamita publica*: In urm'a otaririi Venerabilulu nostru Consistoriu Archiecesanu din 20 Ianuaru a. c. Nrulu 3566 B. ex 1877 in privinti'a neajunsuriloru nou ziditei biserici din micuti'a parochie „Cacovitia“ protopresbiteratulu Sabesilulu; la staruinti'a par. protopresbiteru I. Tipeiu s'au facutu o mica colecta prin comunele invecinate precum urmédia:

1. Din comun'a Siugagu prin staruinti'a parintelui Grigoriu Ghybu 23 fl.

2. Din comun'a Dealu prin par. I. Dura 3 fl.

3. Din comun'a Jina prin par. adm. I. Serbu 3 fl 41 cr.

4. Din comun'a Poiana prin staruinti'a par. Nicoláu Dobrot'a si Ioanu Manegutiu 17 fl 88 cr.

5. Din comun'a Reheu prin par. A. Carpenisianu I. Goti'a si Dimitrie Muntiu in bucate 8 ferdele griu 1 cucurudiu si 3 fl.

6. Din comun'a Capol'n'a prin par. Simionu Racabeu care au daruitu spre scopulu unei Evanghelii 12 fl. dela crestiniu de acolo 8 fl 30 cr.

Sum'a totala: 70 fl. 61 cr., 8 ferdele griu si 1 ferdela cucurudiu.

Despre cari prin acést'a se aduce binefacatoriloru nostrii vecini cea mai adanca multiamita, si potu fi asigurat ca acestu daru se va intrebuinta numai curatu spre scopulu ornamentulu bisericeii nóstre.

Cacoviti'a in 7 Decembre 1877.

Ioanne Mihu.
Parochu gr. orient.

*** „Gazet'a Transilvaniei“ da urmatóreca descriere despre serbatóreca locala cu ocasiunea caderei Plevnei: „Scirea despre caderea Plevnei a produsu cea mai mare bucuria intre poporatiunea romána din locu si a fostu primita cu entusiasmu de către clas'a inteligentia a locuitoriloru atátu, cátu si de către poporulu de rondu. Nóptea de Marti spre Mercuri a fostu o adeverata serbatóre pentru románi brasioveni. Intregu suburbiulu Scheiu a fostu pe picioru. Indata ce a inseratu s'au iluminatu deodata dealurile din pregiurulu orasiului. Multime de rachete au fostu slobozite din verfulu Tempei, pe cându bubuitulu piveloru dela pólele ei si din Prundu anunciau urbi et orbi, ca diu'a cea mare, in care portile Plevnei s'au deschisu inaintea óstei románe invingátóre, a sositu. Veseli'a erá mare si generala. Pe la órele 10 din nóptea se adunase unu numeru mare de inteligentia cu deosebire din cea mai tenera, in birtulu românescu sup'r'a-numitu „Cuartirulu generalu dela Griviti'a“, unde intre toaste frumóse si bine simtite au serbatu cu toti luarea Plevnei. Intru acea convení si inteligentia sasésca totu spre acestu scopu in localulu seu care inca dela 1871 a fostu boțezatu „Cuartirulu generalu dela Versailles.“ Domni dela „Versailles“ otarira in nóptea acést'a a tramite o deputatiune la „Griviti'a“ spre a aduce felicitatiuni concetatiiloru románi pentru victori'a ce au repurtat'o fratii loru de dincolo de Carpati. Pe la órele 11 a sositu acést'a deputatiune, in a cárei'a frunte se aflau doi advocati distinsi din locu, in „Cuartirulu generalu Griviti'a“ si a fostu primita cu aplause, si „sa traiasca“ sgomotóse, care contribuiura numai la aspirarea vigilentiei politiailoru, ce pândeau pe la coltiurile casei. Prin acést'a nici decum conturbati, óspetii sasi si románi au chimbatu prea frumóse si fratiesci cuvinte de felicitare si urare de bine pentru viitoru. Rar'a curtosia a concetatiiloru dela „Versailles“ a bucuratu pe románi tocmai in momentele acelea solemne fôrte si ei nu au lipsitu si nu voru lipsi a le documentá cátu de multiamitoriu scie a fi si celu din urma románasiu pentru asemenea atentuni fratiesci. Petrece-reca colegiala a duratu pâna cátra di-

minétiá. Astu-feliu abíá cadiù Plevn'a si amu si resimtitu aici chiaru la noi bine facatoriulu efectu alu acestei marétié victorie!

* *Intâi'a luare a Plevnei.* Cetimu in „Dorobantiulu“ :

Astadi, cându strabunele timpuri de vitejia au reinviatu, e bine sa apropiámu trecutulu de timpulu de fatia.

Eata ce ne spune istoriculu Nicolau Balcescu, unulu dintre secretarii guvernului revolutiunei din 1848, in Istori'a lui Mihaiu Vitezulu :

„In lun'a lui Maiu (1596) 2,000 români cuprindu Cladov'a, se intarescu intr'ens'a si rescóla o parte mare din Bulgari'a; totu atunci 2,500 haiduci români din tier'a Românesca, trecendu Dunarea mai in susu de Nicopole, pustiescu mai multe sate si isbescu fara de vesce cetatea numita Plevn'a pe Isc, mai la vale de Nicopole, prindu pe beulu cetatei ce venise de curându dela Adrianopole cu femei'a si cu copii lui, precum si multi alti turci si evrei insemnati, câstiga multa prêda si pe urma sferimâ orasiulu. La întorcere fura isbiti de ienicerii si turcii din Nicopole, dar' se batura asiá de bine si cu atâ'ta indemânare, in câtu putieni vrasmasi scapara si ei se întórsera birutori cu prêda loru in tier'a Românesca“

Vitezele ostiri ale lui Mihaiu, care dusesse spaim'a pâna in palatulu sultaniloru, luara Plevn'a; credinciosii loru urmasi calcara pe acelea'si urme si numele de Plevn'a va fi inscrisu pentru a dóu'a óra cu fala in analele Romaniei.

Vitezii din 1877 reamintira prin fapte pe stramosii loru si redetera istoriei nationale temeli'a pe care i-o contestau multi si insemnati ómeni.

Cine, vediendu ispravile de astadi, va mai pune in banu'ela afirmârié istoriei nóstre ca unu pumnu de ómeni a fostu deajunsu, cá la Calugareni, sa bata ordii nenumerate, sa le arunce in Dunare, séu sa le sfarame, si sa mântuiesca tier'a si chiaru Europ'a de navalirea acelu selbatece ordii?

Istori'a nationala capetâ, in acestea dile mari, in acestea timpuri de gloria, noi temeuri, si acést'a iéra-si multiamita numai otaritoriulu pasu facutu de tiéra si vitejiei filoru ei.

Onóre comandantului, onóre ostirei, care i-au bine meritatu dela patria!

Tier'a le este si le va fi vecinica recunoscatóre.

* *(Vandalismu.)* Ni se scrie din comun'a Magarei :

In comun'a Alm'a români gr. cat. au fostu batjocoriti in modu cumplitu. In 15 Decembre a. c. au esitu 9 sasi cu sape, sapóie si securi, si s'au dusu in cimiteriu unde s'au apucatu de morminte, si le-au risipitu tóte smulgendu si taindu crucile cu securile si aruncându-le in vale, precum si petrele care au fostu cá monumente, tóte le-au adunatu si le-au aruncatu in vale, si au ascunsu loculu morminteloru de nu se mai cunoáse nici urm'a loru, precum au facutu odinióra Iudeii cu Golgot'a. Români nu au intrevenu, preferindu a dá pre cei culpabili in judecata. Deocamdata s'a facutu aretare la oficiulu ppescu, care nu va întârdiá a-si face datori'a.

* *(Unu duellantu condamnatu.)* Renumitulu profesoru dela politecniculu din Pest'a, Dr. Wagner, care a fostu omoritu in duelu pre fiulu ministrului Perzel, s'a intemnitiatu dilele aceste pe unu anu.

* *(Difteritis.)* Dupa cum ne spune diurnalulu „M. Hir.“ acést'a bóla primejdiosá s'a incubatu in Kis-Kun-Felgyháza, care numera vre-o 12,000 suffete, atacându din 14 Iunie a. c. la 950 persóne, dintre cari 510 s'au insanatosiatu, 20 suntu inca bolnave si 414 au muritu.

* *Unu arbore care plóua.* Consululu stateloru-unite din Columbi'a, in departamentulu Leon'i'a, provinci'a Peru, a atrasu atentiunea presiedintelui Prado asupr'a unui arbore remarcabilu, care esista in padurile din apropierea statului Mogobambe. Acestu pomu are in desvoltarea sea completa o inaltime de 58 picioére si unu diametru alu trunchiulu de 39 policari. Absórbé si condenséza umezél'a atmosferei cu o energia admirabila, si s'a vediatu, ca ap'a isvoresce din trunchiulu lui si ca picura cá plói'a de pe ramuri. Ap'a se atrage asiá de tare si de multa încátu pamentulu in giurulu lui sémana unui locu mocirosu. Arborele da apa din sine cu deosebire vér'a, cându riurile suntu secate si ap'a e putiena. S'a proiectatu plantarea acestoru feliu de arbori in regiunile cele aride ale Perului.

* *Unu tesauru reaflatu.* — Foile franceze istorisescu urmatóreá intemplantare: Inca la 1862, in Parisu i s'a fostu furatu unui comerciantu avutu anume Filtrenn 145,000 franci prin unu comisu alu lui. Vinovatulu dupa o scurta urmarire, fú prinsu si condamnatu la 20 ani de munca silnica. Dar' la hotiu s'au aflatu numai 2,000 franci noi, de restu pretextá, ca aru fi fostu si elu jafuitu, pe cându umblá ratacitu prin o padure. Nenocitulu comerciantu la urma bancrutá si se sinucise. De atunci au trecut 15 ani. In lun'a lui Octobré a anulul acest'a, venindu unu comersantu din Nancy la Parisu, trase la unu otelu. Stându in apartamentulu seu, de odata audi din o odaia laterala unu dialogu intre dóue persóne, cari se intiegeau asupr'a sumei de mai susu, pe locu facú aratare la politia; cercetârié ce s'au facutu, au aretatu ca acesti doi straini erau nisce complici ai furului din naratiune. Prin ei apoi s'a reaflatu tesaurulu.

Oferte pentru raniti.

Cetimu in „Romanulu“ :

D. Diamandi Manole, comerciantu din Brasiovu, remitiându d-nei Maria Rosetti sum'a de 500 lei pentru acestu ospiciu, i-a adresatu urmatórele rânduri :

Bucuresci, 12 Noembre, 1877.

Dómnei Maria Rosetti

Pré stimabila dómna! La Griviti'a si Rahov'a, armat'a romana, prin bravur'a si eroismulu ei, a datu dovada lumii, ca Romanii suntu adevératii descendenti ai Romei antice.

Maria Sea Dómna Romaniloru a devenitu prin parintése'a sea ingrijire intaiu dómna de caritate, unu modelu de mama démna de tóta admiratiunea.

Femei romane din intrég'a Romania, parasindu'si caminulu si familieloru si alergându sa aline durerile braviloru soldati raniti in lupta pentru independintia Patriei si pentru onórea si reinaltiarea numelui romanescu, au datu asemenea lumii dovéda, ca Romanii au mame, fiice si surori cu inimi nobile si simtimente patriotice, cum ne presinta antichitatea clasica.

Prin initiativ'a domniei téle „Ospiciulu Independintiei“ a devenitu adi unu asilu, unde multi bravi soldati raniti afla, sub ingrijirea domniei téle, a domneloru Cantacuzino Câmpinenu si a altoru dómne distinsé romane, alinare si mângaiere.

Romani'a care posed'a osteni bravi, temei cu suffete mari si nobile, si fii cu simtimentulu de sacrificiu, de buna séma va esi mare si gloriósa din acestu resbelu.

Si putemu sperá, ca in curându cavaleresculu Domnu alu Romaniloru Maria Sea Carol I se va întórcé in capital'a Romaniei libere si independinte, in fruntea bravei séle armate, cu stindardele incarcate de trofee, asemenea stramosiloru sei de la Resboeni si Calugareni, si atunci va disporea si scól'a Bizantina, impreuna cu caracterile ei funeste, din frumosulu pamentu alu Romaniei.

Me folosescu de acést'a ocaziune, pré stimata dómna, spre a depune si eu pentru *Ospiciulu Independintiei* obululu meu, inaintându-ve sum'a de 500.

Primeste te rogu, asigurarea inaltei stime si consideratiuni ce'ti conservu.

Diamandi Manole,
comerciantu din Brasiovu.

Continuarea contribuirilor de bani

pentru ostasi români raniti din Roman'i'a.
(Colect'a XXXI.)

1. Prin dlu *Georgiu Bocu* invetiatoriu in *Sistarovetiu* :

Dela DD.: Meletiu Suciu, 10 fl., Iosifu Suricescu 4 fl., Georgiu Bocu invetiatoriu, 2 fl., Ioanu Covaciu 1 fl., Iosifu Bojenescu 1 fl., Georgiu Toplianu 1 fl.

Sum'a: 19 fl. v. a.

2. Prin dd. *Ioanu Necsi'a* si *Demetriu Iosofu* invetiatori in *Tilisc'a*, dela elevii loru :

Clas'a I.

Invetiatoriulu *Demetriu Iosofu* 20 cr., *Dimitriu Anc'a* 4 cr., *Ioanu Banciu* 4 cr., *Parasch. Banciu* 4 cr., *Mari'a Bâsc'a* 4 cr., *Demetriu Berzanu* 4 cr., *Ioanu Gl. Bratu* 20 cr., *Ioanu Bunea* 5 cr., *Avramu Ciorogariu* 4 cr., *Ioan'a Emanuilu* 5 cr., *Petru Fracea* 4 cr. *An'a Fracea* 4 cr., *Parasch. Gligoru* 5 cr., *Ioanu Hasiu* 4 cr., *Nicolau Hens'a* 4 cr., *Daniilu Iosofu* 4 cr., *Pavelu Iug'a* 4 cr., *Ioanu C. Iug'a* 5 cr., *Ioanu P. Iug'a* 5 cr., *An'a Iug'a* 4 cr., *An'a V. Iug'a* 5 cr., *Ioanu Marcu* 4 cr., *An'a Marcu* 4 cr., *Demetriu Mihaiu* 4 cr., *Ioanu Milea* 4 cr., *An'a Milea* 4 cr., *Gligoru Micleusiu* 4 cr., *Nicol. Micleusiu* 4 cr., *Ioanu D. Pop'a* 6 cr., *An'a Pos'a* 5 cr., *Parasch. Pos'a* 5 cr., *Parasch. St. Pop'a* 4 cr., *I. Pop'a* 10 cr., *Mari'a Pric'a* 4 cr., *Nicol. Preotescu* 10 cr., *An'a N. Raceu* 6 cr., *An'a M. Raceu* 4 cr., *Constantinu Schitea* 4 cr., *Ioanu Stanc'a* 7 cr., *Vasilii Trihenea* 6 cr., *Parasch. Zeicu* 10 cr., *Elen'a Zeicu* 4 cr., *Ioanu Hens'a* 4 cr., *Nicodinu Bunea* 10 cr., *Ioanu G. Hens'a* 5 cr., *An'a I. Hens'a* 4 cr., *Demetriu G. Micleusiu* 5 cr., *Parasch. Iosofu* 5 cr., *Ioanu Petru Iug'a* 10 cr.

Clas'a II-a.

Invetiatoriulu *Ioanu Necsi'a* 20 cr., *An'a Anc'a* 5 cr., *Mari'a Mihaiu* 11 cr., *Mari'a Anc'a* 10 cr., *Sar'a Pric'a* 5 cr., *Demetriu Lalu* 4 cr., *Demetriu Gligoru* 5 cr., *Mari'a Milea* 20 cr., *Mari'a Iosofu* 10 cr., *Const. Florea* 4 cr. si 5 b., *Ioanu Rodénu* 1 leu., *Mari'a Raceu* 10 cr., *Demetriu Bratu* 10 cr., *Mari'a Bunea* 4 cr., *Tom'a Nanu* 4 cr., *Mari'a I. Raceu* 5 cr., *An'a I. Raceu* 5 cr., *Parasch. Iug'a* 10 cr., *Mari'a V. Iug'a* 10 cr., *Ioanu Craciunu* 8 cr., *An'a Marcu* 5 cr., *Mari'a Iug'a* 5 cr., *Mari'a Stanesu* 5 cr., *Mari'a Raceu* 4 cr., *Petru Iug'a* 4 cr., *Ioanu Pop'a* 15 b., *Ioanu Raceu* 5 cr., *Ioanu Bratu* 5 cr., *Mari'a Bratu* 5 cr., *Georgiu Bratu* 5 cr., *Mari'a Zeicu* 5 cr., *Simeonu Banciu* 5 cr., *Ioan'a Saliscénu* 5 cr., *Parasch. Ciorogariu* 4 cr., *Ioanu Preotescu* 5 cr., *Mari'a Gligoru* 4 cr., *Ioanu Lalu* 5 cr., *Ioanu Iosofu* 5 cr., *Demetriu Iug'a* 10 cr., *Mari'a Micleusiu* 3 cr., *An'a Micleusiu* 3 cr., *Mari'a Preutescu* 20 cr., *Demetriu Pop'a* 5 cr., *An'a Iosofu* 8 cr., *Petru Nanu* 4 cr., *Demetriu Bumbea* 4 cr., *Ioanu Pred'a* 4 cr., *Marin'a Resoiu* 4 cr., *Parasch. T. Nanu* 4 cr., *Mari'a Popescu* 4 cr., *Parasch. D. Nanu* 10 cr., *Ilie P. Pric'a* 5 cr., *Simeonu Fracea* 5 cr., *An'a Munténu* 10 cr., *Ilie Fracea* 3 cr., *Ilie St. Pric'a* 4 cr., *Mari'a Hens'a* 8 cr., *Ioanu Hens'a* 4 cr., *Nicolau Cichilu* 4 cr., *Ioan'a Bratu* 10 cr.

Dela tenerimea esita din scóla :

Mari'a Bunea 50 cr., *Parasch. Preotescu* 20 cr., *An'a Bumbea* 20 cr., *An'a Neagu* 10 cr., *Georgiu Bratu* 20 cr., *Demetriu Fracea* 10 cr., *Alec-siu Dancu* 10 cr., *Ioanu Ciorogariu*

10 cr., *Georgiu Berzanu* 10 cr., *Petru Gavosdea* 30 cr., *Avramu Manese* 20 cr., *Demetriu Samoila* 10 cr., *Ioanu Hanciu* 10 cr., *Parasch. Raceu* 20 cr., *An'a Gligoru* 10 cr., *Mari'a Apolzanu* 10 cr., *Ioan'a Bunea* 10 cr., *Mari'a Poenariu* 10 cr., *Mari'a Gavosdea* 5 cr., *Mari'a Lalu* 5 cr., *An'a Gavosdea* 5 cr., *Mari'a Nanu* 5 cr., *Parasch. Marcu* 10 cr., *An'a Zeicu* 20 cr., *Mari'a Bunea* 10 cr., *Mari'a Pop'a* 10 cr., *Mari'a Lalu* 5 cr., *Mari'a Stoianu* 5 cr., *An'a Tipuritia* 15 cr., *An'a Bratu* 5 cr., *Ioan'a Pred'a* 10 cr., *Vasilie Bratu* 50 cr., *Simeonu Bratu* 50 cr., *Pantelimonu Bratu* 1 leu 50 bani, *Savu Fracea* 1 leu 20 bani, *Ioanu Fracea* 1 leu 20 bani.

Sum'a: 5 lei 10 bani si 11 fl. 14 cr.

Sum'a tot.: 5 lei 10 bani si 30 fl. 14 cr.

Transportulu sumei din colect'a XXX publicata in nr. 96 alu „Telegr. Rom.“ cu: 3068 lei 70 bani si 2726 fl. si 27 cr. v. a.

Sum'a

totala: 3073 lei 80 bani si 2756 fl. 41 cr.

(Va urmá.)

Sibiu, 6/18 Decembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Viena.

Din 10/22 Decembre 1877.

Argintu 105 55
Galbinu 5 67
Napoleonu d'auru (poli) 9 63

Nr. 239.

Concursu.

In urm'a ven. ordinatiuni consistoriali de sub nr.ii 1631/1875, 3728/1875 si 3307/1876, se escrie prin acést'a concursu pentru ocuparea postului de capelanu lângá betránulu parochu Nicolau Benn'a din Pianulu de josu, protopresbiteratulu Sebesiului, cu terminulu pâna la 19 Ianuariu 1878 st. v.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: o tertialitate din tóte venitele acestei parochii, carea este de clas'a prima, si anume:

1. 54 fl. bani gat'a din alodiu;
2. 10 jugere de pamentu de aratu si de fenu din portia canonica;
3. venitele stolari obicinuite dela 100 familii, si totu dela atâtea familii câte o di de claca.

Doritorii de a ocupá acestu postu, cu dreptulu cuprinsu in § 11 alu dispositiuniloru provisorie sinodali dela anulu 1873, au a-si instrui suplicele loru amesuratu legiloru in vigóre si a le asterne la scaunulu protopopescu alu S. Sebesiului pâna la terminulu susu indicatu.

Sebesiu, in 3 Decembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Tipeiu,
protopresb.

1—3

Nr. 322.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de alu doilea parochu in parochia gr. or. din Resnovu, protopresbiteratulu Branului, de clas'a a dóu'a, impreunate cu unu venitu anualu de 600 fl. v. a. se escrie prin acést'a concursu cu terminu pâna la 11 Ianuaru 1877.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a asterne subscrisului pâna la terminulu mentionatu suplicele loru, instruite in sensulu statutului organicu si alu dispositiuniloru sinodului archidiececanu din anulu 1873, pentru regularea parochieloru § 16 lit. c.

Brasiovu, 2 Decembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Iosifu Baracu m./p.,
protopresbiteru cá adminst. alu protopresb. Branului.

1—3

Indreptare. In cerculariulu consistorialu Nr. 2280. Scol. publicatu in „Tel. Rom.“ Nr. 96. s'au lasatu afara dóue rânduri. Dupa aline'a prima sa se cetésca:

Acestu conspectu va avé de a cuprinde urmatórele rubrici:

1. numerulu curentu, etc.